

Egnshistorisk Forening Hvalsø

v. formand Bent Gottfredsen

Lejre Kommune

8. december 2018

Udvalget for Teknik og Miljø

Registrering af bevaringsværdig bebyggelse

Oplæg til kommuneplanrevisionen

Rundt om i kommunen findes mange bevaringsværdige bygninger, ofte af høj kvalitet, både i byer, landsbyer og i det åbne land.

Sikringen af den bygningskulturelle arv er en kommunal opgave, da vi ikke skal forvente flere bygningsfredninger i statsligt regi. De bevaringsværdige bygninger er en vigtig del af vores fælles kulturmiljø.

Store dele af Lejre Kommune er omfattet af landskabsfredninger og/eller af Nationalpark Skjoldungernes Land. Kommunen er en besøgskommune med et stort turistmæssigt potentiale. Derfor er sikringen af kulturmiljøerne af særlig vigtighed hos os.

Hvor der er landskabsfredninger, indeholder de nogle overordnede retningslinjer for ombygninger, tilbygninger og nybygninger, men ingen nedrivningsforbud. Det giver naturbeskyttelsesloven ikke mulighed for.

Hvor der er vedtaget lokalplaner, indeholder de ofte bestemmelser til sikring af bevaringsværdig bebyggelse, dvs. nedrivningsforbud og bestemmelser om vedligehold og om- og tilbygninger.

Desværre er der endnu ikke vedtaget lokalplaner for alle bymæssige bebyggelser og slet ikke for landzonearealer.

Vi er ganske klare over, at det er et meget ressourcekrævende og dyrt arbejde at udarbejde lokalplaner.

Et alternativ kunne være, at vi ligesom i vores nabokommuner udarbejdede en bygningsregistrant, der kunne indgå som et bilag i den nye kommuneplan. Denne behøver ikke at være så detaljeret for de enkelte bygningers vedkommende som en lokalplan.

Hermed ville kommunalbestyrelsen få et bedre indseende med den bevaringsværdige bebyggelse end efter den almindelige bygningslovgivning. For bygninger, der indgår som bevaringsværdige i registranten, skal der foretages en offentlig høring som en del af kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag, hvis nedrivning ansøges. Herefter kan tilladelse gives eller nægtes efter kommunalbestyrelsens vurdering.

Vi foreslår en principbeslutning om udarbejdelsen af en bygningsregistrant i den kommende 4-årige planperiode. For Hvalsø Bys vedkommende foreligger en registrering fra Center for Bygningsbevaring i forbindelse med projekt "Vores Hvalsø". Det ville være oplagt at begynde med at lade denne indgå i en bygningsregistrant.

Vi bistår gerne med arbejdet, som vi gennem årene har en vis erfaring med, bl.a. fra Bygningsforbedringsudvalget i Hvalsø Kommune og Kulturmiljørådet i Roskilde Amt.

Lejre Bibliotek og Arkiv ligger inde med et betydeligt materiale, både i form af arkivalier og fotos, der kan indgå i udpegelsen af bevaringsværdig bebyggelse.

For at vise, hvor stor kulturhistorisk værdi og fortælleværdi en bygning kan have, henviser vi til artiklen i bladet Lethrica om ejendommen Holbækvej 2. (april 2018).

Mvh.

Bent Gottfredsen